

Bài phát biểu tại cuộc gặp mặt của Hiệp hội Internet nhân ngày “Ngày Internet”

Trương Đình Tuyển.

Chúng ta đang sống trong thời đại của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ IV. Cuộc cách mạng này diễn ra ngày càng nhanh, nhịp độ ngày càng mạnh sẽ làm thay đổi sâu sắc diện mạo thế giới cũng như mỗi một quốc gia mà chúng ta chưa thể hình dung hết được, nó cũng ảnh hưởng đến sự phát triển bền vững của đất nước.

Tại cuộc họp Hội đồng quốc gia về phát triển bền vững và nâng cao năng lực cạnh tranh, khi bàn về chuyên đề này, tôi có khái quát ba đặc trưng chủ yếu của cuộc cách mạng công nghiệp lần này. Đó là:

Thứ nhất, loài người chuyển từ kỷ nguyên công nghệ chế tạo sang kỷ nguyên công nghệ cao do công nghệ thông tin dẫn dắt,

Thứ hai, sự tích hợp của nhiều loại hình công nghệ, tạo nên trí tuệ nhân tạo và những sản phẩm có tính năng vượt trội,

Thứ ba, vạn vật kết nối trong không gian mạng theo thời gian thực, không phụ thuộc vào đối tượng kết nối cũng như các lĩnh vực hoạt động trên phạm vi toàn cầu.

Trong cuộc họp nói trên, Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam, Chủ tịch Hội đồng đặt câu hỏi: Nếu chỉ dùng một câu để khái quát đặc trưng của cuộc cách mạng công nghiệp lần này, câu đó sẽ là gì? và ông nói: ở Hoa kỳ, người ta nói đó là Internet. Riêng ông (với tinh thần khiêm tốn và không thật tự tin- ông nhấn mạnh) đó là kết nối. Phó Thủ tướng đặt ra câu hỏi này vì 3 cuộc cách mạng công nghiệp trước đây đã được khái quát chỉ

bằng một câu: Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ nhất là Cơ giới hóa, năng lượng nước, năng lượng hơi nước; lần thứ hai là Động cơ điện và giấy chuyển sản xuất hàng loạt; và lần thứ ba là Máy tính và tự động hóa¹

Thật khó để miêu tả đặc trưng của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ IV chỉ bằng một câu do cuộc cách mạng công nghiệp lần này là sự tích hợp, xâm nhập vào nhau của nhiều loại hình công nghệ cao. Nhưng nếu chỉ được dùng một câu thì theo tôi-cũng với sự thiếu tự tin còn hơn cả PTTg, khái quát của người Mỹ có lẽ là hợp lý hơn cả. Sự lựa chọn này không phải do sự khái quát đó xuất phát từ Hoa Kỳ-một siêu cường về công nghệ mà bởi vì cụm từ “kết nối có vẻ cơ giới quá. Nó là một quá trình vật lý, nhiều hơn là một quá trình công nghệ, dù cho sự phát triển của vật lý là một tiền đề tạo ra công nghệ cao. Internet là công nghệ. Điều quan trọng hơn, Internet đóng góp ngày càng cao vào tăng trưởng kinh tế của mỗi quốc gia và tác động lan tỏa của Internet đến tăng trưởng của các ngành, lĩnh vực khác cũng rất lớn. Tuy chưa có thống kê chính thức nhưng theo một số nghiên cứu, tỷ lệ đóng góp của Internet vào tăng trưởng tương ứng với mức tăng số người sử dụng Internet. Năm 2010, Internet đóng góp 4.7% vào GDP của Mỹ, 8,3% ở Liên Hiệp Vương Quốc Anh, 7,3% ở Hàn Quốc. Tính chung lại, với các nước OECD là 4.3% và 3.6% ở các nước đang phát triển. Đến năm 2016, con số này đã tăng lên 5,55% và 4,9%.

Không có sự phát triển của Internet, sẽ không có sự tăng trưởng vượt bậc của thương mại điện tử, sự tiến bộ trong dịch vụ Logistic, cũng sẽ không thể xuất hiện xu hướng cá biệt hóa doanh nghiệp và nền kinh tế chia sẻ. Không chỉ thế, tác động lan tỏa của Internet đến tăng trưởng của các ngành, lĩnh vực khác cũng rất cao, ở mức trên 30%

Điều còn quan trọng hơn, Internet tạo ra một phương thức sản xuất, cung ứng dịch vụ và quản lý mới. Điều mà Mác đã từng khẳng định cách đây gần 2 thế kỷ, rằng “ Cái phân biệt thời đại kinh tế này với thời đại kinh

---

¹ Theo Bộ KH-CN

tế khác không phải ở chỗ người ta sản xuất ra cái gì mà là ở chỗ người ta sản xuất bằng cách gì, theo phương thức nào”. Internet, với khả năng giao diên, kết nối làm cho quá trình sản xuất, cung ứng dịch vụ, và quản lý trở nên thông minh hơn, nhanh chóng và hiệu quả hơn. Internet cũng làm cho mọi thứ minh bạch hơn, xã hội dân chủ hơn. Điều đó cũng góp phần chống tham nhũng-một hiện tượng xã hội không chỉ thuộc phạm trù đạo đức mà còn thuộc phạm trù tăng trưởng. Không phải ngẫu nhiên mà có 4/10 nhân tố tạo nên một “thế giới phẳng” mà Tomat Friedman đã nêu trong tác phẩm nổi tiếng của mình gắn chặt với sự phát triển của Internet. Tôi xin nói thêm, thực ra, thế giới không hoàn toàn phẳng mà còn lồi lõm nữa. Tháng 7 năm 2007, khi tác phẩm nói trên của Tomat Friedman đang lên cơn sốt ở Việt Nam, tôi đã có bài viết “Sự lồi lõm trong thế giới phẳng” Chính Internet làm cho thế giới phẳng hơn nhưng cũng góp phần tạo ra sự lồi lõm giữa các quốc gia, giữa các giai tầng xã hội ngay trong một quốc gia nếu khả năng tiếp cận Internet của các tầng lớp dân cư là chênh lệch nhau.

Ở Việt Nam chúng ta, tốc độ phát triển và phổ cập Internet là khá cao. Theo khảo sát của các Tổ chức quốc tế, Việt Nam đứng thứ 16 trong top 20 quốc gia có số người sử dụng Internet với 49 triệu 064 nghìn người, chiếm 51,5% dân số¹. Trong đó, trên 60% là người trẻ-thế hệ quyết định tương lai của đất nước. Tốc độ tăng trưởng bình kể từ năm 2000 đến năm 2016 là trên 15% đứng thứ 3 trong số 20 quốc gia này.

Cùng với những tác động rất tích cực của Internet, chúng ta cũng đang đối mặt với những khó khăn, thách thức. Đó là, phát triển cơ sở hạ tầng CNTT và Internet; là phát triển nguồn nhân lực, là bảo mật thông tin, an toàn và an ninh mạng, trong đó có chiến tranh mạng; là trách nhiệm của nhà cung cấp dịch vụ Internet trong việc bảo hộ quyền tác giả và các quyền liên quan theo cam kết trong các hiệp định MDTD thế hệ mới...vv

Thưa Quý vị và các các bạn!

Hôm nay, các doanh nghiệp cung ứng dịch vụ Internet gặp mặt tại đây nhân ngày Internet. Các bạn có thể tự hào là những người hoạt động trong lĩnh vực rất quan trọng này. Đồng thời, cũng cần nhận thức đầy đủ thách thức phải đối mặt.

Tôi xin chúc mừng các bạn và tin rằng, các bạn sẽ phát huy lợi thế, vượt qua thách thức, đóng đóng góp nhiều hơn nữa, hiệu quả hơn nữa cho sự phát triển của đất nước.

Xin trân trọng cảm ơn.

ⁱ Số liệu cập nhật đến ngày 30/6 năm 2016